

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Шифр та назва спеціальності
073 – Менеджмент

Інститут
ННІ Економіки, Менеджменту та Міжнародного
бізнесу

Освітня програма
Міжнародний бізнес
Менеджмент організацій і адміністрування

Кафедра
Менеджменту (204)

Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Спеціальна (фахова), обов'язкова підготовка

Семестр
5

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Сітак Ірина Леонідівна

irina.sitak@khpi.edu.ua

к.е.н, доцент кафедри менеджменту НТУ "ХПІ"

Авторка і співавторка понад 50 наукових і методичних публікацій.
Провідна лекторка з дисциплін: «Інвестування», «Електронний
бізнес», «Міжнародна командна робота та спільне підприємство»,
«Міжнародні інвестиції» та інші

<https://web.kpi.kharkov.ua/mto/about/staff/sitak/>

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна охоплює широкий спектр тем, пов'язаних з інвестуванням за межами національних кордонів. Курс надає студентам глибокі знання про різні види міжнародних інвестицій, такі як прямі іноземні інвестиції та портфельні інвестиції, а також інструменти інвестування, включаючи акції, облігації, ф'ючерси, форварди та опціони. Студенти вивчають економічне середовище різних країн, аналізують ризики та розробляють стратегії управління ними. Окрім теоретичних знань, курс також забезпечує практичні навички через аналіз кейсів та розробку інвестиційних проектів, готуючи студентів до успішної кар'єри в сфері міжнародного бізнесу.

Мета та цілі дисципліни

Мета курсу – формування у студентів глибоких знань та практичних навичок у галузі міжнародного інвестування, аналізу глобальних фінансових ринків, управління інвестиційними ризиками та розробки інвестиційних стратегій у контексті глобалізації економіки.

Задачі курсу

- окреслення концептуальних основ міжнародних інвестицій
- проводити аналіз міжнародного інвестиційного середовища
- здійснювати оцінку інвестиційних ризиків
- розробляти інвестиційні стратегії
- проводити фінансовий аналіз та оцінку ефективності інвестицій
- опанування сучасних інструментів міжнародного інвестування
- проводити моніторинг та аналіз глобальних фінансових ринків

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

Компетентності

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК05. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК07. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК09. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК16. Здатність координувати експортні та імпорتنі операції міжнародної фірми, оцінювати їх ефективність, враховуючи особливості митного регулювання.

Результати навчання

ПР04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПР05. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПР09. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПР12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПР13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

ПР15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПР18. Демонструвати навички координації експортних та імпорتنих операцій міжнародної фірми, вміння оцінювати їх ефективність, враховуючи особливості митного регулювання.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 86 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з дисциплін Фінанси підприємств, Основи міжнародного маркетингу

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Інтерактивні лекції з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій; на практичних заняттях дискусії, аналіз ситуацій, розв'язання завдань з використанням табличного процесора MS Excel, тестування, кейси, виконання індивідуальних і групових завдань.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Лекція 1 -2. Інвестування в системі міжнародного бізнесу

Економічна сутність інвестицій та міжнародної інвестиційної діяльності. Систематизація міжнародних інвестицій. Основні суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності. Фінансово-кредитні установи в міжнародному інвестуванні. Функціональні ділянки інвестиційного процесу та його інфраструктура. Інфраструктура інвестиційного процесу. Фактори міжнародного інвестування. Міжнародне інвестування в контексті інтернаціоналізації

Тема 2. Лекція 3. Теорії міжнародного інвестування

Макроекономічний, мезоекономічний та мікроекономічний рівні аналізу іноземного інвестування. Класичні теорії іноземного інвестування

Тема 3. Лекція 4-5. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність

Реальні інвестиції. Обґрунтування доцільності інвестицій. Техніко-економічне обґрунтування інвестиційних програм. Реальні інвестиційні проекти. Економічне обґрунтування фінансового інвестиційного проекту. Проектування та ціноутворення в інвестиційній сфері. Особливості ціноутворення в інвестиційній сфері. Матеріальна база реальних інвестицій. Матеріально-технічне забезпечення інвестиційного проекту. Моніторинг реалізації інвестиційних проектів

Тема 4. Лекція 6. Міжнародні інвестиційні операції з цінними паперами

Характеристика цінних паперів. Оцінка інвестиційних якостей цінних паперів. Інвестиційні операції фінансово-кредитних установ. Облігації. Акції. Фінансові ф'ючерси. Валютні ф'ючерси. Опціони. Інвестиційний портфель.

Тема 5. Лекція 7-8. Міжнародний інвестиційний ринок

Характеристика міжнародного інвестиційного ринку. Факторні товарні та фінансові ринки. Грошовий ринок. Ринок позичкових коштів і ставка відсотка. Попит і пропозиція на ринку капіталів. Макроекономічні взаємозв'язки та ринок капіталів у міжнародному аспекті. Міжнародні взаємозв'язки: мобільність капіталу, валютні курси та дохідність фінансових активів. Міжнародні фондові ринки. Фондові індекси. Розвиток фінансових ринків. Державне регулювання ринку цінних паперів.

Тема 6. Лекція 9-10. Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності

Засоби реалізації міжнародних інвестиційних проектів. Договори в міжнародному інвестуванні. Страхування міжнародних інвестицій. Фінансове забезпечення міжнародних інвестиційних проектів. Міжнародний інвестиційний лізинг. Інноваційна форма іноземних інвестицій в міжнародній економіці. Венчурне підприємництво. Інтелектуальні інвестиції. Макроекономічне регулювання інвестиційного процесу та політика держави стосовно іноземних інвестицій. Міжнародна інвестиційна діяльність та її інститути. Форми стимулювання іноземної інвестиційної діяльності. Порядок створення, функціонування та ліквідації вільних економічних зон (ВЕЗ).

Тема 7. Лекція 11-12. Аналіз і оцінювання міжнародних інвестиційних проектів

Система показників, які використовуються при аналізі інвестиційних процесів. Методичні підходи до оцінки міжнародних інвестиційних проектів. Методи оцінки економічної ефективності інвестицій. Метод розрахунку прибутку. Метод чистої теперішньої вартості капіталу. Метод граничної ефективності.

Тема 8. Лекція 13-14. Моделювання інвестиційних процесів та інвестиційні стратегії у глобальному середовищі

Основні форми виходу на зарубіжні ринки. Глобально-економічні, загальноекономічні, ресурсно-економічні та політико-економічні фактори, що впливають на вибір стратегії інвестування. Екстернальні та інтернальні чинники, їх вплив на формування інвестиційних стратегій фірми. Стратегії країн базування компаній, які здійснюють іноземні інвестиції. Стратегії країн, які приймають інвестиції.

Тема 9. Лекція 15-16. Міжнародна інвестиційна діяльність в Україні

Формування та оцінка параметрів національного інвестиційного клімату. Економічне середовище інвестиційної діяльності в Україні. Інфраструктура інвестування. Грошово-кредитна політика Національного банку України. Роль Фонду державного майна України. Реальні інвестиції в галузі промисловості України. Форми і види іноземних інвестицій в Україні. Результативність і проблеми залучення іноземних інвестицій.

Теми практичних занять

Тема 1. Практичне заняття 1, 2. Аналіз економічного середовища різних країн

Вивчити основні макроекономічні показники (ВВП, інфляція, безробіття, торговий баланс). Оцінити економічний потенціал країн за допомогою економічних індексів (Індекс людського розвитку, Doing Business, Global Competitiveness Index). Провести порівняльний аналіз економічного середовища декількох країн.

Тема 2. Практичне заняття 3, 4. Кейс-стаді з прямих іноземних інвестицій

Вивчити реальні кейси з різних галузей економіки. Визначити фактори, що вплинули на успіх або невдачу інвестиційного проекту. Розробити рекомендації для покращення інвестиційного клімату.

Тема 3. Практичне заняття 5,6. Розробка портфельної інвестиційної стратегії

Визначити цілі інвестування та ризик-профіль інвестора. Обрати фінансові інструменти для включення в портфель (акції, облігації, деривативи). Застосувати методи диверсифікації для зниження ризиків.

Тема 4. Практичне заняття 7, 8. Оцінка та управління інвестиційними ризиками

Визначити основні ризики для конкретного інвестиційного проекту. Оцінити величину ризиків за допомогою кількісних та якісних методів. Розробити стратегії управління ризиками (страхування, хеджування, диверсифікація).

Тема 5. Практичне заняття 9, 10. Валютне хеджування на практиці

Вивчити основні інструменти хеджування (форварди, ф'ючерси, опціони). Провести розрахунки для визначення оптимальної стратегії хеджування. Оцінити ефективність використання різних інструментів хеджування у конкретних ситуаціях.

Тема 6. Практичне заняття 11,12. Аналіз ефективності інвестиційних проектів

Вивчити методи оцінки (NPV, IRR, PI, DPP). Провести розрахунки для конкретного інвестиційного проекту. Зробити висновки щодо доцільності інвестування.

Тема 7. Практичне заняття 13, 14. Правові аспекти міжнародних інвестицій

Вивчити основні міжнародні договори та угоди, що регулюють інвестиції (наприклад, ВІТs, Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів). Розглянути реальні кейси правових спорів у сфері інвестицій. Розробити стратегії захисту інтересів інвестора.

Тема 8. Практичне заняття 15, 16. Дискусія "Етичні кейси в міжнародних інвестиціях"

Визначити основні етичні принципи та стандарти. Аналізувати реальні кейси з етичними дилемами. Розробити пропозиції щодо вирішення етичних проблем.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Індивідуальне завдання виконується студентом на прикладі діючого транснаціональної корпорації і полягає в дослідженні інвестиційної діяльності обраної транснаціональної корпорації (ТНК) у різних країнах, аналізу мотивів та стратегій інвестування, оцінки ефективності інвестицій та вивчення впливу інвестицій на приймаючі країни. План індивідуального завдання: Вибір та обґрунтування вибору ТНК. Історія створення та основні види діяльності. Географічне розташування та ключові ринки. Аналіз інвестиційної діяльності ТНК у кожній країні. Мотиви та стратегії інвестування. Оцінка ефективності інвестицій. Вплив на приймаючі країни: економічний, соціальний та екологічний вплив. Позитивні та негативні аспекти. Загальні висновки щодо інвестиційної діяльності обраної ТНК. Рекомендації для покращення стратегії інвестування.

Література та навчальні матеріали

1. Національний банк України [Електронний ресурс]. URL: <https://bank.gov.ua/>
2. Українська асоціація інвестиційного бізнесу. URL: <http://www.uaib.com.ua/analituaib.html>
3. The World Bank [Electronic resource]. URL: <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG?page=6>
4. Педро Матос ESG-принципи та відповідальне інституційне інвестування у світі : Критичний огляд досліджень ; пер. з англ. — Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. — 88 с.
5. Боковець В., Мороз О., Управління інвестиціями: Навчальний посібник. Вінниця: ВФЕУ, 2023. 186с
6. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 051 Економіка освітньої програми Міжнародна економіка усіх форм навчання / упоряд. В.М. Пасенко ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси: ЧДТУ, 2023. – 40 с.
7. Романів, А., & Ситник, Й. Особливості розроблення інвестиційних стратегій в підприємстві. Економіка та суспільство, 2024, №59, 1–6. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-66>
8. Кухарик В. В. Сучасні тенденції розвитку міжнародної інвестиційної діяльності ТНК // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк, 2020. № 3 (23). С. 32–43. DOI : <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-03-32-43>
9. Швед В.В. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посіб. Вінниця, 2021. 224 с.
10. Dobroskok I.B. The Strategy of Attracting Foreign Direct Investment in Ukrainian Enterprises [Electronic resource]. – Access mode : https://business-inform.net/export_pdf/business-inform-2023-5_0-pages-67_72.pdf.
11. Гречко А.В. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємств в Україні в воєнний та поствоєнний період. Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут». – 2022. – № 22.
12. Peter Egger, Alain Pirotte, Catharine Titi International investment agreements and foreign direct investment: A survey. The World Economy. Volume 46, Issue 6. URL: <https://doi.org/10.1111/twec.13429>
13. Bhagwat, V., Brogaard, J., & Julio, B. (2021). A BIT goes a long way: Bilateral investment treaties and cross-border mergers. *Journal of Financial Economics*, 140, 514–538. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0304405X20303457>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

- 100% підсумкове оцінювання у вигляді екзамену
25% екзамен: індивідуальне завдання (письмове) та його усна презентація
75% поточне оцінювання:
- 35% оцінювання завдань на практичних заняттях (участь у дискусіях та ситуаційні завдання);
 - 25% проміжний контроль (он-лайн тести);
 - 15% обговорення дискусійних питань на практичних заняттях

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХП»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХП» розміщено на сайті: https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/?page_id=208

Погодження

Силабус погоджено

28.08.2024 р.

Завідувач кафедри
Олена ПРОХОРЕНКО

28.08.2024 р.

Гарант ОП
Олена ЧАЙКОВА

28.08.2024 р.

Гарант ОП
Олена ЛІНЬКОВА

